

Lys og Liv

Utgitt av Det teologiske Menighetsfakultet • Nr. 4 august 1998 • 64 årg.

Jubileumsnummer

Menighetsfakultetet 90 år!

Lys og Liv

Utgiver:

Det teologiske Menighetsfakultet

Ansvarlige redaktører:

Finn Olav Myhre
Torleiv Austad

Redaktør:

Jon-Geir Dittmann

Redaksjonssekretær:

Marianne Torp

Lys og Liv er informasjonsbladet til Det teologiske Menighetsfakultet. Bladet utkommer med 5 nummer årlig, og sendes til ledere for MF-foreningene, samtlige menighetsråd og alle navngitte bidragsytere. Alle som ønsker det, får bladet gratis tilsendt.

Ved kildeangivelse kan artikler fra Lys og Liv fritt gjengis.

Gaver til MF:

Alle gaver du gir til MF's arbeid kan du trekke fra på selvangivelsen i følge skattelovens paragraf 44. Mottatte gaver innrapporteres til skattekontoret.

MF tilbyr følgende studier:

- Kristendoms-kunnskap grunnfag, mellomfag og hovedfag
 - Teologistudiet med praktisk-teologisk seminar
 - Kateketutdanning
 - Etter- og videreutdanning
- Ta kontakt med studieveilederne!

Det teologiske Menighetsfakultet

Besøksadr.: Gydas vei 4, Oslo
Postadr.: Postboks 5144
Majorstua, 0302 Oslo
Tlf.: 22 59 05 00. Fax.: 22 69 18 90
Fax til red.sekr: 22 59 05 01
Bankgiro: 6039.05.58409
Postgiro: 0801 5128780
E-post: marianne.torp@menfak.no

Trykk: PDC, 1930 Aurskog
Opplag dette nr: 28 000
Neste nr. kommer november-98

Der intet annet er angitt, er teksten skrevet av Jon-Geir Dittmann og bildene tatt av Marianne Torp.

MENIGHETSFAKULTETET 90 ÅR

Det teologiske Menighetsfakultet bygger på tre grunnideer. Disse er:

- Å drive fagteologi på grunnlag av en kirkelig forpliktelse på Den Hellige Skrift og den evangelisk-lutherske lære
- Å utdanne til prestetjeneste og annen tjeneste i kirken og skolen
- Å styrke de studerendes trosliv og tilhørighet til kirken

Dette treleddede grunnmonster gjelder alle studieenheter ved fakultetet: teologi (fra 1908), praktisk-teologisk seminar (fra 1925), kristendoms-kunnskap (fra 1967) og kateketutdanning (fra 1977). Utdannelsen forbereder for flere yrker: prest, kateket og kristendomslærer. Presteutdannelsen er imidlertid fortsatt hovedpulsåren i fakultetets liv. Teologi med sikte på prestetjenesten er ikke bare den første og den lengste utdannelsen, men også den som tydeligst virkeliggjør fakultetets navn: menighetenes fakultet.

Når Menighetsfakultetet nå passerer nittiårs merket, kan vi konstatere at det knapt er noen som betviler fakultetets akademiske standard og teologiske betydning for kirken og skolen i vårt land. Fakultetet er i dag «sikret» av Privatbogscoleloven, og er med sin doktorgradsordning (fra 1990) anerkjent på linje med den høyeste universitets- og høgskoleutdanning i Norge. Det kreves klarsyn og innsats for å opprettholde og stimulere dette nivået.

Fakultetets fortsatte eksistens er positivt begrunnet. Den ligger i kirkenes behov for sunn teologi og gode tjenester i kirke og skole. Det gjelder å skape et læringsmiljø som forener fagteologi med et levende engasjement for menighetens liv og skolens undervisning i kristendoms-kunnskap. Fakultetets teologiske og kirkelige ja-profil betyr også at en må si nei til visse former for moteteologi, enten disse måtte stamme fra folkeopinionen eller fra akademiske fora. Det kan være upopulært å kritisere det innflytelsesrike røster for. Men også det hører med til vår forpliktelse.

Selv om den teologiske situasjon i dag på flere måter er preget av både likegyldighet og oppsplitting, ønsker vi ikke å fristille fakultetet i forhold til Den norske kirke. Vårt mål er å bidra til teologisk fornyelse av kirkelivet. I dette arbeidet befinner presteutdannelsen seg i en nøkkelposisjon. Vår viktigste og vanskeligste oppgave er å erstatte dårlig teologi med bedre teologi.

Torleiv Austad
Torleiv Austad
dekanus

Noen ganger er det all right...

Han har helt rett, Odd Børretzen, når han synger: «Noen ganger er det all right, noen ganger er det all right, noen ganger er det helt all right...» Ja, for det er rett og slett helt greit å leve av og til - in the morning!

– Når sola skinner fra en blå, blå himmel og barna hyler av fryd. Eller når kjærligheten blomstrer og det er vår og kveldene er lange, varme og myke – og det er godt å være to. – Og livet er slett ikke ille når man sitter en stille kveld ved havet og lar blikket hvile i horisonten hvor sola akkurat dupper ned i et vell av farger. Eller en dag i glitrende solskinn på fjellet etter en natt med snøvær som gir et fantastisk skiføre med blå swix akkompagnert av kakao på termos og pølser stekt på et sprakende bål.

Likevel: vi bekymrer oss!

Vi bekymrer oss for hvordan det skal gå i morgen - når regningen kommer. Hvordan skal det gå med barna når de vokser til? Tenk om det blir krig - eller hva hvis det blir dårlig vær i morgen? Hva vil skje hvis jeg blir syk eller mister jobben?

Derfor sier jeg dere:

Vær ikke bekymret for mat og drikke som dere må ha for å leve, og heller ikke for klesene som kroppen trenger. Er ikke livet mer enn maten og kroppen mer enn klesene?... Den Får dere har i himmelen, vet at dere trenger alt dette. Søk først Guds rike og hans rettferdighet, så skal dere få alt dette andre i tillegg. (Mattens 6; 25 og 32b-33)

Vi er mennesker og vi bekymrer oss. Derfor snakket også Jesus mye om bekymring. Han ønsker ikke at vi skal bekymre oss for hva som vil skje. Han ønsker at vi skal tro på

ham: Se på ravnene! De sår ikke og høster ikke, de har hverken matbød eller låve, men Gud gir dem føde likevel. Hvor mye mer verd er ikke dere enn fuglene! (Lukas 12;24)

Og i glimt kan vi skimte noe av hans hellighet og nåde – i hellige øyeblikk – øyeblikk i Guds nærhet. I små glimt kan vi få øye på godheten og omsorgen som vi hele tiden er omsluttet av – i de uendelig vakre fargene og stillheten i solnedgangen ved sjøen. I det gode smilet fra en god venn. I en telefon fra en som bare ville høre hvordan det sto til. Vi aner det i glimt når vi betrakter barn som springer i gresset og hyler av fryd fordi det kiler under bena. – Og ikke minst kan vi se det i den dagen vi bekymret oss for, men som viste seg å bli en god dag hvor venner brydde seg og regningen ikke ble så stor som vi fryktet.

Jeg tror det er Gud vi ser slike dager.

– Vi aner gjenskinnet av hans vesen – vi ser fasetter av den nåde vi er omsluttet av – og den seier vi skal få del i. Gud rører ved oss med sin kjærlige hånd fordi han ønsker at vi skal få erfare – konkret og tydelig – hans frelse, kjærlighet og nåde.

Noen ganger er det all right!

Elin A. Græsl

Elin A. Græsl
prosjektleder for
studentrekruttering

Vi takker for:

- alt hva MF har fått bety i norsk kirkeliv gjennom 90 år
- alle som har fått sin utdanning ved MF
- alle enkeltgaver som kommer inn og bidrar til å sikre økonomien

Vi ber for:

- rekrutteringen av nye studenter; at flere må kjenne seg kalt til å begynne på teologistudiet og kateketutdanningen
- en endelig avklaring i byggesaken
- jubileumsfeiringen 3. september; at den vil føre til inspirasjon og ny giv for fakultetets sak

Stephanie Dietrich med avhandling om «taus bønn»:

Den første kvinne som tar doktorgraden ved MF!

5. september 1998 blir en historisk dag på Menighetsfakultetet. Ikke før har vi avsluttet 90 års jubileet for MF to dager senere når en ny milepæl. Stipendiat Stephanie Dietrich blir den aller første kvinne som disputerer for den teologiske doktorgrad på MF. Hun innleder det som ser ut til å bli det store doktorgradsåret, for senere på høsten følger flere av hennes kolleger ved MF etter med sine doktorgrader.

- Hvordan kommuniserer mennesket med Gud?
- Hva er det som skjer når mennesket ber?
- Finnes det en kommunikasjon med Gud som ikke benytter seg av det verbale språket?
- Finnes det en form for «taus bønn», bønn uten ord, og hva er dette i så fall?
- Hva er taushet i forhold til tale, i forhold til språk?
- Det å være stille er ikke alltid en form for bønn, men det kan være det. Hva er det som gjør at det å være stille overfor Gud blir en taus bønn?

Dette er noen av spørsmålene som stipendiat Stephanie Dietrich, eller Steffi som alle på MF kjenner henne som, har arbeidet grundig med de siste fire årene. Resultater av mye

hardt arbeid og årelangt strev foreligger nå endelig i doktoravhandlingen som er blitt godkjent av den oppnevnte kommisjonen. 4. og 5. september forsvaret hun sitt doktorgradsarbeid på MF. Avhandlingen er skrevet på hennes morsmål som er tysk og har fått tittelen: *Das schweigende Gebet. Zur fundamentaltheologischen Grundlage des Verständnisses von schweigendem Gebet in ökumenischem Blickwinkel.* Avhandlingen skal likevel forsvares på norsk, mens opponentene er henholdsvis svensk og dansk!

Steffi har fortsatt tysk statsborgerskap, men har bodd i Norge siden hun kom til MF som utvekslingsstudent høsten -87 fra Augustana Hochschule i byen Neuendettelsau. Planen var å reise tilbake etter et år. Istedet fullførte hun studiet, ble så MF- stipendiat og har siden blitt i landet.

– Interessen for fromhetsliv og spiritualitet har jeg nok hatt lenge, forteller hun. Jeg vokste opp i byen Haltingen som ligger like ved Basel, i grenseområdet mellom Tyskland, Frankrike og Sveits. Her fantes det både katolikker, lutheranere og reformerte. Selv kommer jeg fra en såkalt unert menighet (reformert og luthersk). Jeg husker at da vi skulle ha kristendomsundervisning på skolen, gikk vi til hver vår kirke for å få undervisning. Jeg ble etterhvert

ganske nysgjerrig på hva som var felles og hva som gjorde at veiene skiltes mellom menighetene. Kanskje var det her min interesse for ekumenikk ble vakt? I tillegg har jeg alltid vært fascinert av kontemplativt fromhetsliv, slik som retreat-bevegelsen og fenomener som meditasjon og bønn.

– Men «taus bønn»? Hjelp oss litt på vei, Steffi!

– Det er ikke så rart at du stusser litt. De fleste protestanter skjønner ikke hva dette dreier seg om. Våre gudstjenester oppleves av mange som

*Kom Kristus
når mørket stiger
All trost er torsten
etter ditt nærvær, Herre*

*Tausbeten
mellom mennesker
Denne taushet utsier
åndens lengsel etter Gud*

*Kom Herre Kristus
når dagen synker
og lovsangeren tier
på denne pantsatte jord*

Arnold Eidslott

(Med tillatelse fra
Gyldendal Norsk Forlag)

Stephanie Dietrich holder fram doktoravhandlingen som gjør henne til MF's første kvinnelige doktorand gjennom historien.

overlesset med ord. Men opplevelsen av Guds nærvær i ord og sakrament er mye mer helhetlig enn bare det som kan uttrykkes verbalt. Skal ordene gi oss mening må de ledsages av stillhet. Vakker musikk i kirkerommet kan også ledsage og forsterke den bønn som er uten ord, men likefullt en sann bønn. Også Bibelen sier noe om stillhetens betydning, f.eks. 1. Kongebok 19:11-12, Salme 37,7 og 2.Kor.12:4. Taus bønn er en viktig, men ofte ubevisst del av manges religiøse liv.

– Når er det vi benytter oss av taus bønn?

– Når mennesket føler seg forlatt av Gud, når det ikke finner ord, når det står midt oppe i lidelsen. Taus bønn gjenspeiler Guds avmakt på korset. Der ord ikke lenger strekker til, kan den tause bønn skape et rom for en kommunikasjon med Gud, på linje med Den hellige Ånds «usigelige sukk» i Romerbrevet 8:26. På den annen side kan den tause bønn også være uttrykk for menneskets positive livserfaringer: Noen ganger strekker ikke ordene til for å uttrykke alt det positive. Også musikken kan være et uttrykk for en taus bønn som overskrider det rent verbale i forholdet til Gud. Den tause bønn kan rett og slett være uttrykk for at et menneske bevisstgjør seg og

konsentrerer seg om Guds nærvær – uten ord.

– Det jeg har undersøkt i min doktoravhandling er ikke den tause bønn i fromhetslivet, men den teologiske argumentasjonen som ligger under. Jeg prøver å få tak i hvilket gudsbilde og hvilket menneskesyn som gjør seg gjeldende. Derfor har jeg analysert dette med taus bønn hos teologer som hører hjemme i protestantisk, i katolsk og i ortodoks kirkelig tradisjon. Jeg ville finne ut om vi «gjør det samme» når vi «gjør det samme», nemlig å be, å kommunisere med Gud gjennom taus bønn.

– Og hva fant du ?

– For å si det så enkelt som mulig: Jeg fant at teologene innenfor de tre nevnte tradisjonene forstår dette helt forskjellig: Protestantene D. Bonhoeffer og G. Ebeling knytter taus bønn til den 2. trosartikkel og ser fenomenet i sammenheng med Guds tale til menneskene som mennesket lytter til og så

responderer på. Den ikke-verbale kommunikasjon har ingen egenverdi for dem.

De katolske teologene K. Rahner og B. Welte ser på taus bønn som et uttrykk for at mennesket søker utover seg selv mot det guddommelige mysteriet. Alle mennesker er Guds skapninger og taus bønn uttrykker at de står i et forhold til Ham. Når mennesket er rettet mot Gud er det en taus bønn. Welte sier at det aller høyeste nivå i bønn er at du ikke trenger ordene lenger.

I den ortodokse posisjonen (Lossky, Sophronius) er det grunnleggende at teologien ikke kan skjønne hvem Gud er. Gud er det uforståelige og usigelige (apofatisk teologi), og derfor må vi tie stille overfor ham. Her blir den tause bønningen den bønn som svarer best til Guds treenige vesen.

– Alle disse synspunktene bærer fram viktige aspekter av taus bønn, og selv om jeg har kritiske innvendinger, så mener jeg at de kan berike hverandre på tross av sin forskjellighet.

Min avsluttende tese er at det er gjennom en trinitarisk tilnærming (Gud som Fader, Sønn og Hellig Ånd) at det kan bli rom for en økumenisk andelighet eller spiritualitet. Slik kan vi sammenholde særpreget ved den enkelte tradisjonen med det felles grunnlaget for den tause bønn. Da kan vi nærme oss en enhet i et forsonet mangfold.

– Da passer det vel bra at du skal arbeide med økumenikk nå?
– Absolutt. Jeg kommer til å jobbe med spennende prosjekter slik som oppfølgingen av Den norske kirkes avtale med

Metodistkirken (Nådens fellesskap), Porvoo- erkæringen og Leuenberg- konkordien. Jeg deltar også i Norsk teologisk samtaleforum, i den katolsk-lutherske samtalegruppen og i de pågående samtaler med Misjonsforbundet.

– Det er mye spennende som skjer i det økumeniske arbeidet for tiden. Bønn er jo noe som forener alle kristne på tvers av språkbarrierer og teologiske tradisjoner. Her kan vi lære mye av hverandre, slutter MF's første kvinnelige doktorand som også vurderer å la seg ordinere til prest. I seks år har Steffi arbeidet med avhandling-

en. Omtrent halvparten av tiden har gått med til undervisning, noe Steffi har trivdes godt med. Hun synes hun får mye igjen for kontakten med studentene.

– Det har vært veldig hektisk i perioder, og det å jobbe med en avhandling så lenge har til tider vært både strevsomt og ensomt. Du må få med en takk til professor Torleiv Austad som har gitt både oppmuntring, god støtte og hjelp som veileder.

I mange av våre salmer kommer den tause bønn til uttrykk, slik som i NoS 585:

*Gud er her tilstede! La oss Ham tilbede for hans trone ydmyket trede
Gud er midt iblant oss!
Alt i oss skal tie, hjertet seg til ham innvie.
Sinn og sans vare hans, senke seg hvert øye og hvert kne seg bøye*

«Garde le silence, le silence te gardera». Ta vare på tausbeten, og tausbeten skal ta vare på deg. En utvendig detalj fra «Basilique de Paray le monial» i Frankrike.

Menighetsfakultetet 90 år!

Hilsen fra statsråd Jon Lilletun, KUF-departementet

Til lukke med jubileet og kommande år!

Det er med stor glede og gratulerer Menighetsfakultetet med sine 90 år.

Navnet Menighetsfakultetet signaliserer tydeleg at institusjonen ynskejer å ha sin identitet knytta til kyrkjelydane og den tenesta som skal gjerast der. Studia og anna verkeemd ved MF har kyrkjelydane som viktigaste retning og mål. Med dette for auga ser eg fram til å fylgja Det teologiske Menighetsfakultet i vidare virke. For denne utdanningsinstitusjonen er det ei stor utfordring å halda saman det teoretiske studium med praktisk kyrkjelyds erfaring.

Den nære tilknyttinga til kyrkjelydane i Den norske kyrkje er MF sin store styrke. Gjennom MF si 90-årige historie har kyrkje vore i stor endring. Endringar i kyrkjelov og samfunn elles, har krevd nødvendig omstilling både for prestar, kateketar og andre ansatte i kyrkje. MF har på ein god måte makta å møte utfordringane frå ei kyrkje og

eit samfunn i utvikling. Samstundes har MF halde på sin identitet og truskap i forhold til sin tradisjon.

Vidare ser eg utfordringa i å utdanne arbeidarar som i stor grad skal jobbe utadretta, med og for medmenneske i alle livsfasar - ei tenar- og rettleiarrolle. Dette skal kombinerast med evna til å kjenne - og ta vare på seg sjølv. Grunnlaget er det oppdraget Gud har gjeve oss; .. «å elska Gud, og nesten sin som seg sjølv.»

MF har gjort ein god fagleg innsats når det gjeld å knyta saman teori og praksis på ein fruktbart måte. Men den som er god kan alltid bli betre, og eg vil ynske MF all mogleg lukke til i arbeidet med å vidareutvikle ein god studiestad.

Igjen vil eg ynske jubilanten alt godt for framtida!

Helsing

Jon Lilletun

MF`s betydning gjennom 90 år

Av biskop dr.theol. & philos. Per Lønning

«Menighetsfakultetets betydning for kirke og samfunn gjennom 90 år» var temaet, med inn til 80 PC-linjer til rådighet. Umulige oppdrag! Ikke fordi mine personlige MF-inntrykk bare rekker sann noenlunde til en stud.theol.-opplevelse av 40-årsfeiringen. Ei heller fordi tematikken er så omfattende at det krever stort lerret å pensle den ut. Men fordi den, naturlig nok, vil vurderes ulikt alt etter stædet – noe som gjør at synspunkter har krav på bred dokumentasjon og på omfattende drøftelser.

Det krevde mot å satse på noe så uhort som en privat høyskole i 1908. Og å starte opp i motvind, uten offentlig støtte, slik det grunnleggingen skjedde.

Professorstriden, den direkte årsaken, hadde i utrolig grad engasjert det norske folk, med massive, tidligere ukjente, fronter til følge såvel innen kultur- som kirkeliv.

Vikingsen berømte karikatur (se forsiden av bladet) av professor Odland med sitt første, særdeles karismatiske studentkull, viste treffende hvordan «den dannede allmennhet» så på «prestekolen»: et (forhåpentligvis ufarlig) stykke obskurantisme, som umulig kunne være liv laga. I den akademiske verden været mange et forsøk på å stenge kirken for fri forskning og reflektert tanke, en oppfatning som heller ikke var fremmed i teologiske kretser. Men her gjaldt den sterkeste eng-

stelsen likevel en splittelse på kirkens grunnplan: skal prester heretter omfavnes eller utstøtes alt etter om det står Karl Johan eller Kristian August på papiret? Likefullt skal det for balansens skyld føyes til at initiativet var støttet av innflytelsesrike enkeltpersoner, ikke minst på bispeplanet.

I min studenterdager kunne det fortsatt falle nedlatende bemerkninger om fakultetet, helst da fra eldre akademikere og ikke å forglemme - fra enkelte hovedstadsaviser. I Stortinget rundt 1950 fant AP-koryfeen Jakob Friis de utroligste anledninger til å henge ut MF som selve mørkemannsborgen. Men på den tid lå det sjelden dagsfriske MF-observasjoner til grunn for sparkene. Ville man av en eller annen grunn konservativ kristelighet til livs, lå det snublende beleilig å hekte på et julekort til «Indremisjonens presteskole», det legitimerede eget frisinn.

Med helvetes-debatten 1953 kom fakultetet på ny virkelig i den kulturpolitiske ildlinje. Prester fra begge fakulteter strevet i de følgende år med å forklare folk at den teologiske situasjon i Norge ikke var så enkel som den billige Hallesby-Schjelderup-polarisering store deler av pressen hadde overskriftfestet.

Det jeg idag kan fastslå adskillig mer bestemt enn mine samtidige kunne det for 50 år siden, er at de to store engstelsene anno 1908: frykten for en vitenskapelig devaluering av teologien og frykten for en overhåndtagende kirkesplittelse, har vist seg klart ubegrunnede.

Visst lar det seg ikke nekte at «presteskolen» lærerkollegium anno 1908 stod betydelig tilbake for kollegene ved «Kongelige Fredriks» i vitenskapelig henseende. Nytestamentleren Odland var vel den eneste som på det tidspunkt hadde formell - og reell professorkompetanse. Med årene skulle det skje en jevn, men sikker høyning av nivået. Især etter som en ny generasjon på 30-tallet begynte å innta arenaen. I dagens akademiske Norge omtales MF med samme respekt som TF, uansett fagområde og uansett livssyn hos dem

som uttaler seg. Og registrerer vi MF-kandidatens litterære produksjon, deres posisjoner innen det nasjonale fagmiljø såvel som i internasjonalt forskningssamarbeid, er det nærmest selvsagt at dette må være slik.

Meget kan sies om enhet og splittelse i norsk kirkeliv på 1900-tallet. Fikk opprettelsen av MF temperaturen til å stige en stakket stund (muligens til innpå 1920-tallet), er det idag mindre enn lite som tyder på at fakultetet på sikt har fremmet splittelse. En ting er at vi idag finner kandidater fra begge fakulteter på fløyene såvel til høyre som til venstre i kirkelandskapet (Børre Knudsen og Ludvig Nessa er fra hver sitt fakultet, sammeledes

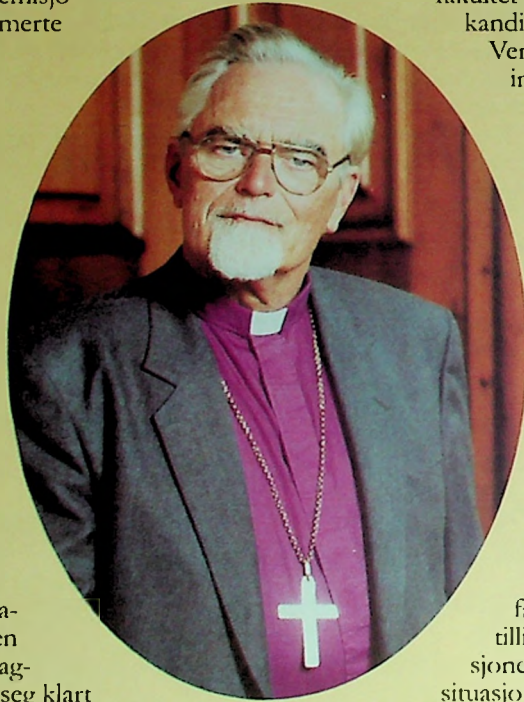
Rosemarie Köhn og Gunnar Stålsett). Noe vi ikke skal gråte over. Intet teologisk fakultet kan eller skal støpe sine kandidater i tinnsoldatformer.

Vennskap og samarbeid såvel innen prestestanden som mellom prest, medarbeiderstab og menighet løper ubesværet uavhengig av fakultetsbakgrunn. Ja, jeg skulle tro et flertall norske teologer idag ser det som en rikdom at vi har mer enn ett teologisk utdannings-senter å vise til.

Minst like viktig er imidlertid følgende. MF har sett det som sin hovedoppgave å markere enheten mellom vitenskapelig teologi og levende kirkeliv.

Nettopp med dette har fakultetet bidradd til å bevare tillit mellom kirke og organisasjoner, teologi og fromhetsliv i situasjoner da tidens vindkast lot til å true den.

Det samme kan sies om dette idag som for 90 år siden. Når smertelige splittelsestillop i kirken nå mot tusenårsskiftet kan virke mer påtrengende enn tidligere, er det minst av alt MF's eksistens som bærer skylden for dette! I dagens akuttituasjon vil mange se MF som vår vesentligste garanti mot at Den norske kirke neste uke skulle sprekk med et brak.

*Foto: Bjorgvin bispekontor/
fotograf Marit Rommedal.*

«I Jesu navn skal all vår gjerning skje»

Da Menighetsfakultetet ble opprettet

Av amanuensis Vidar L. Haanes

Det er i år 90 år siden den første undervisning startet opp på Menighetsfakultetet. Den offisielle åpning fant sted den 3. september 1908. Dagen etter startet forelesningene, med tre lærere og rundt 20 tilhørere.

Lad Staten have saa mange theologiske Fakulteter den vil...

Det hadde allerede i flere år vært stor uro både i geistligheten og blant lekfolket over utviklingen ved landets eneste presteutdanningsinstitusjon, Det teologiske fakultet ved Universitetet. I flere sammenhenger var det tatt til orde for en presteskole som skulle være kirkens egen utdannelseinstitusjon, bygd på kirkens bekjennelse. I 1903 hadde Georg Sverdrup, som var professor ved det norsk-amerikanske Augsburg Seminar, og bror av MF's første lærer i kirkehistorie, skrevet til biskop Heuch: *Lad Staten have saa mange theologiske Fakulteter den vil, men lad Menigheden have «Presteskoole».*

Men det var i kretsen rundt **Sigurd Odland** at det første egentlige initiativ ble tatt. **Johannes Ording** var blitt utnevnt til professor i systematisk teologi ved

Den drivende kraft i arbeidsgruppen som foreberedte dannelsen av Menighetsfakultetet var sokneprest Hartvig Halvorsen fra Hjelmeland.

Det teologiske fakultet i januar 1906. To dager etter utnevnelsen sammenkalte professor Odland til et møte med meningsfeller, både prester og lekfolk, for å drøfte situasjonen. Der og da ble «Komiteen for kirkeligt Arbeide af 1906» stiftet for å drive opplysningsarbeid «med sikte på kirkefolkets bredere lag, som ikke hadde innsikt i hva den kirkelige strid egentlig dreide seg om». Gruppen hadde to mål for sitt arbeid, (1) å gi lokalmenigheten avgjørende innflytelse på valget av sine prester, og (2) å få en presteutdanning under betryggende kirkelig garanti.

Den 18. desember 1906 møttes en rekke prester og lekfolk til forhandlinger, og opprettet en arbeidsgruppe som skulle forberede dannelsen av Menighetsfakultetet. Odland selv var ikke med. Den drivende kraft var sokneprest **Hartvig Halvorsen** fra Hjelmeland. Halvorsen har knapt fått den plass i norsk kirkehistorie som han fortjener. Han var en handlingens mann. Etter embetseksamen startet han først en folkehøyskole i Ryfylke, deretter ble han første redaktør av Vestlandsposten i Stavanger (1878), ble så sekretær i Lutherstiftelsen i Kristiania, stiftet Diakonhjemmet (1890), og ble etter århundreskiftet den store drivkraft i arbeidet for kirkelige reformer. Hartvig Halvorsen synes hele tiden å ha stått ved Odlands side, og støttet ham både innad og utad. Det var han som gav Odland det råd å holde seg i bakgrunnen, så ikke det inntrykk skulle skapes at man ville starte en ny presteskole for hans skyld.

...at faa oprettet et theologisk menighetsfakultet (Presteskole) som helt ud staar på Guds Ords og vaar lutherske Bekjendelses Grund.

Stiftelsesmotet for Det teologiske Menighetsfakultet, hvor det konstituerte seg som en frittstående institusjon, ble holdt den 16. oktober 1907. Indbydelse til Opprettelse af et Menighedsfakultet (Presteskole) ble sendt ut over NTB. Litt lenger nede i teksten gjentok man at *Formaalet med vort Arbeide bor være at faa oprettet et theologisk menighedsfakultet (Presteskole), som helt ud staar paa Guds Ords og vaar lutherske Bekjendelses Grund.* Innbydelsen var undertegnet av 276 prester og lekmenn, deriblant biskopene Bøckman og Thorkildsen. Men professor Lyder Brun ved Det teologiske fakultet så i denne innbydelsen til å danne presteskole ikke annet enn et «sorgelig vitnesbyrd om mangel på åndelig likevekt, dobbelt sorgelig fordi det var underskrevet av så mange geistlige og teologer, hos hvem man skulle kunne forutsette en viss forståelse av teologiens vanskeligheter og oppgaver i vår tid». Dersom presteskolen skulle bli virkelighet, skrev Brun, «tror vi også å måtte beklage de prester som kommer til å utgå fra den». Han kunne nok tenke seg at de ville bli både fromme, dyktige og lærde, men neppe akademiske. Det ville bli vanskelig for presteskoleelevenc å unngå mistanken om å være lyssky og fordomsfulle. Man kan i ettertid gi Brun rett i at det var en forbausende liste med navn. Kirkelige og akademisk bevisste proster hadde skrevet under sammen med radikale lekmenn. Det har utvilsomt vært denne brede allianse av støttespillere som gjorde presteskoleprosjektet mulig å gjennomføre. Det var mange som i den sammenheng måtte «svelge kamelen». Det var store sosio-kulturelle forskjeller mellom enkelte lekmenn med sin bakgrunn i det pietistiske vekkelsemiljøet og enkelte geistlige, med sin nedarvede respekt for bestemte dannelsesmonster, embetstradisjoner eller akademiske former.

Bakgrunnen for den relativt store støtte som ble MF til del, finner vi først og fremst i professorsaken, men ikke i saken i seg selv, men hva den representerte av holdninger fra både regjeringens og de liberale teologers side. Det var ikke bare frykten for en liberal påvirkning av de vordende prester som spilte inn. Mange i kirken, og da særlig reformvennene, mente at Staten ved suverent å overhøre det kirkelige votum hadde

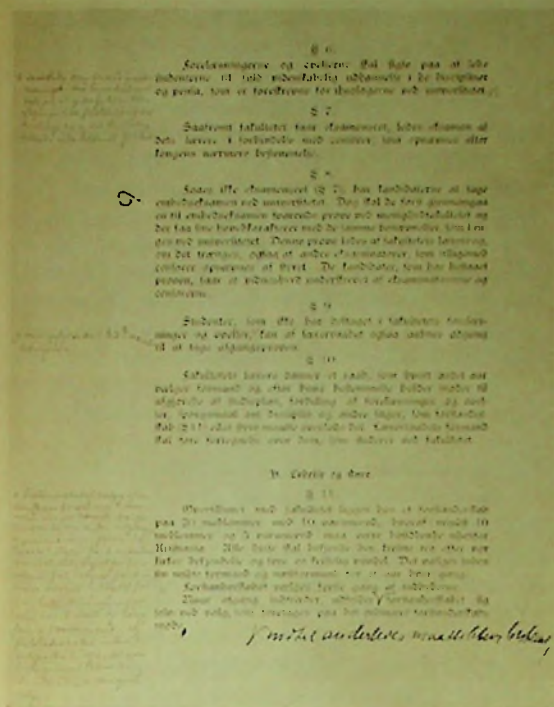
Professor Sigurd Odland gikk av fra sin post ved Universitetet i protest mot regjeringens utnevnelse av Jobs. Ordning til professor samme sted. Det var i kretsen rundt Odland det første egentlige initiativ ble tatt til å starte en ny presteskole.

forgrepet seg på kirken i denne saken, og slik hadde misbrukt sin rolle som kirkeledelse.

Kravet om en alternativ presteutdanning synes i første omgang å ha en religiøs begrunnelse. Men i siste instans handlet det om menighetens rett til å ha innflytelse på utdannelsen av egne prester. Etter at landet hadde fått sin selvstendighet i 1905, var også spørsmålet om kirken frihet og selvstendighet høyt oppe på dagsorden. I november 1907 stiftet Odland, jusprofessor Abs. Taranger, praktikumsrektor Bernt Støylen og sokneprest Hartvig Halvorsen et eget Kirkeparti, med det formål å arbeide politisk for en fri folkekirke. Organisasjonsbladet *Indremissionæren* ble nå omgjort til *Kristelig Ugeblad*, som ble Kirkepartiets eget organ. Personer som ble valgt til Stortinget med støtte fra Kirkepartiets velgere, ble sentrale støttespillere i den politiske kamp som lå bak opprettelsen av Menighetsfakultetet i 1908, og kampen om MF's eksamensrett fra 1910 til 1913. Vi kan altså slå fast at opprettelsen av Menighetsfakultetet hang nøye sammen med de kirkelige frihetsbestrebelsene. Det ble bestemt at fakultetet skulle starte opp høstsemesteret 1908.

I august 1908 kom oppfordringen i *Kristelig Ugeblad*: 'Skulde det ikke være hyggelig og gavnlige, at mange av Menighetsfakultetets Venner var tilstede ved Fakultetets Aapning og i den Anledning hadde en festlig Sammenkomst? Det henstilles til Fakultetets Styre at ta dette under Overveielse og i Tilfælde utsende en Indbydelse.'

Arbeidskomiteens forslag til grunnregler med Ole Hallsbys håndskrift i margin.

«Jesu navn setter vi som overskrift over denne sak»

Med disse ord innledet den første formannen i forstanderskapet, prost Chr. Knudsen, sin tale under Menighetsfakultetets innvielsesfest den 3. september 1908.

Den tidligere kirkeminister Chr. Knudsen hadde i likhet med Sigurd Odland satt sin stilling inn på å forhindre Johannes Ordings ansettelse som professor i trosklære ved Universitetet

Tre av MF's fire lærere i de første årene fotografert under en studiereise i Tyskland. Fra v. Edvard Sverdrup, Ole Hallsby og Peter Hognestad

to år tidligere. Disse to var det som holdt programtalene under åpningshøytideligheten. Både Knudsen og Odland la vekt på at MF skulle utdanne menighetens lærere, og sørge for at det ble en tettere forbindelse mellom prest og menighet. MF's lærere hadde derfor en dobbelt oppgave, på den ene side å være uttrykk for den menighetstro som all teologi springer ut av, og på den annen side å drive ærlig og fordomsfri forskning. Men Odland var samtidig overbevist om at det ikke kunne drives teologisk vitenskapelig forskning av andre enn de som har en levende kristentro. Professor Lyder Brun ved Det teologiske fakultet kommenterte ved en senere anledning MF's profil slik: «Det skal paa en gang være renlærighets-skole og vækkelsesinstitutt, og kan som teologisk dannelsesanstalt ikke være nogen av delene. Det er Menighetsfakultetets indre motsigelse.»

Både Menighetsfakultetets venner og pressen var til stede under åpningen, men for øvrig synes arrangementet å ha vært temmelig internt. Riktignok hadde biskopen i Kristiania, Anton Chr. Bang sagt at han hadde ønsket å være til stede, men var så blitt forhindret. Men bisppefruen motte, sammen med den danske bispinne Nielsen, enke etter biskop og kirkehistorieprofessor Fredrik Nielsen fra København. I alt var det rundt 100 personer på åpningen, men noe færre studenter enn man hadde ventet. R.I.Ringdal hadde skrevet en festsalme for anledningen, og styrets første formann Aug. B. Jahnsen holdt en kort redegjørelse om hva som var gjort hittil. Komiteen hadde samlet inn en større pengesum, som skulle sikre driften den første tiden.

Sigurd Odland var selvskreven som lærer i Det nye testamente. I tillegg hadde Edv.

Sverdrup sagt ja til å undervise i kirkehistorie, og Peter Hognestad i Det gamle testamente. Det tok

en tid før de fikk lærer i systematisk teologi. Etter sterkt ytre press, hadde Ole

Hallsby sagt ja til å bli prestelærer. Men han måtte først til Tyskland på studiereise, og kom tilbake året etter med en filosofisk doktorgrad.

Etter talene sang man salmeverset: Guds Ord det er vårt arvegods, som man har sunget ved hver semesteråpning deretter.

– *Fakultetet har fått et meget smukt og hensiktsmessig lokale i Kr.- Augustsgade Nr. 5, ikke langt fra Universitetet – kunne Ugebladets korrespondent melde. – Lokalet omfatter to større foredragsaler, hvorav den største har plass for 50 skrivende studenter, og med sine lysegrønne vegger og hvite tak gjør den et særdeles tilfagende inntrykk. Salen er utstyret med meget praktiske pulter, etter mønster fra tyske universiteter. Dessuten er der et lyst, vennlig sensurværelse for lærerne og et stort biblioteksværelse med tilhørende reoler. Et par mindre værelser er overlatt som bolig for vaktmesteren...*

Ville det komme studenter...?

Dagen etter skulle forelesningene starte, og Kristeligt Ugeblads referent skriver til slutt: 'Det var hyggeligt at se den ikke lille Flok af Studenter, som samlede om Lærerne forat aftale om de hensigtsmæssigste Læsetimer'. Chr. Knudsen var forberedt på at kun en liten del av studentene ville slutte seg til MF, men hadde tro for at antallet ville øke for hvert år, og han fikk rett. Det var åtte studenter som skrev seg inn i de første dagene, og noen flere kom til utover høsten. Ved årets slutt hadde man fjorten innskrevne studenter, et antall som var over forventningen. Men forelesningene ble fulgt av langt flere. Vanligvis møtte mellom 20 og 30 studenter på hver forelesning, flest hos Sigurd Odland. Foreløpig hadde jo ikke fakultetet noen eksamensrett. Studentene kunne nok følge forelesningene

ved MF, men måtte ta eksamen hos de teologiske professorer ved Universitetet.

Det viktigste spørsmål for Menighetsfakultetet var for så vidt ikke om det fikk støtte fra lekfolket, men om det ville komme studenter. Det var langt fra enkelt for de første studentene å velge MF, det har det forresten ikke alltid vært senere heller. Men studentene kom. Ved tiårsjubileet i 1918 hadde fakultetet hatt innskrevet til sammen 98 studenter, og uteksaminert 33, hvorav 21 var prester i Den norske kirke. I 1908 hadde som nevnt MF fjorten studenter, året etter var antallet økt til nitten. Det fortsatte å øke år for år, og i 1916 var man oppe i 56 studenter.

Hvem var de første studentene? Sigurd (Sjur) Osnes (f.1881) var en av de første studentene som fulgte undervisningen ved Menighetsfakultetet. Han hadde tatt artium i 1902, og var godt i gang med studiene da MF åpnet dørene i 1908. Han tok embetseksamen i 1910. Han kunne senere fortelle fra den første tiden at «et blick utover auditoriet i Kr. Augustsgate virket ofte temmelig broget». (Lys og Liv nr. 3, 1938). Forsamlingen var nemlig ikke «ensartet ungdommelig». I tillegg til de 10-15 yngre teologiske studenter, møttes et par eldre studenter. Skolestyrer Olav Løve (f.1859, student 1884) fikk ved Menighetsfakultetets hjelp endelig tatt eksamen i 1911. Det samme gjaldt C. Fr. Broch, (f.1867, student 1887), som fikk permisjon fra sin stilling i Forstvesenet i 9 måneder for å ta teologisk embetseksamen. Også han fulgte undervisningen ved MF, og tok eksamen i 1910, og ble deretter utnevnt til sokneprest i Vanylven. Men forelesningene ble også besøkt av noen eldre prester, som stiftsprost Frich og andre. De fleste av disse hadde allerede tatt standpunkt for MF, mens noen kom for å gjøre seg opp en mening. Osnes kan fortelle at de satte pris på de eldres nærvær, «når det ikke blev for knapt om sitteplassene da». For øvrig var ikke alle studentene i perioden etter 1908 opptatt av kirkestriden. Arne Fjellbu, som begynte å studere teologi i 1909, kan fortelle at de ikke var opptatt av at det var to fakulteter. *Når professor Lyder Bruun foreleste Lukas-evangeliet var de fleste studenter, også fra Menighetsfakultetet, til stede, og når professor Odland eksegererte Johannes-evangeliet tok vi universitetsfolk vårt forelesningsbeste og ruslet op på menighetsfakultetet... Vi var også tidlig rystet godt sammen uansett teologisk innstilling, da vi satt sammen i gresktimene...*

Fra det første studentkull ved MF. Fra v. Georg Falck Hansen, Kristian Fougner Hagene og Soren Hansen.

...uakademiske indremisjonsstudenter som slukte Hallesby med hud og hår.

Det nystartede Menighetsfakultetet fikk ikke mange fagre ord på veien fra Det teologiske fakultet ved universitetet. Der trodde, eller håpet man at dets eksistens ville bli kortvarig. De liberale var ganske overbevist om at MF kun ville appellere til seminarister, til de uakademiske indremisjons-studenter som slukte Hallesby med hud og hår. I tidsskriftet *Fluesoppen* finner vi en karikatur av «Blix», hvor en gruppe eldgamle MF-lærere blir presentert for en ensom student, som til gjengjeld manglet hode! Det var også mange reaksjoner på ansettelsen av Peter Hognestad, som var målmann. Noen antok at dette var et bevisst trekk, for å sikre seg bøndenes og målfolkets støtte. Saken var at Hognestad selv i sitt svar på kallelsen satte som vilkår at han måtte få bruke landsmål *også i fyrelesninger ved presteskulen*. Dette kravet ble behandlet spesielt i styremøte i januar 1908, hvor bl.a. klokker Heggtveit hadde innsigelser. Etter at en av studentene protesterte, ble det avisdebatt om dette punkt noen uker etter semesteråpningen. Men styret stod fast på sin beslutning. Hognestad skulle få bruke landsmål.

Et innlegg i lokalavisen *Teledalen* viser at enkelte tok fantasien til hjelp, i sin frykt for hva MF skulle føre til. Innsenderen mente at MF ville skape en ny munkeorden. «Studentmunkene» ville få utførlige regler de måtte følge, og utvilsomt sitt reglementære antrekk. *«En egen afsides indmuret eller indbegnet gaard blir straks nodvendig, en passelig o vil nu som i gamle dager vare beldigst. Hvor maa ikke paven glæde sig i disse dage...»*

Sterk motstand mot den private anstalt

Det virket overraskende at MF så sterkt markerte seg som et vitenskapelig fakultet, og at det gikk så forholdsvis kort tid for dette frie fakultet etablerte seg som et reelt alternativ til universitetsfakultetet. Allerede i 1913 fikk man egen eksamensrett, ved hjelp av statsråd Aasulv Bryggesaa. (Førørig ble statsrådets datter gift med en av studentene fra 1908, den første som tok eksamen etter nyordningen i 1913, Kristian Fougner Hagene.)

For å få et rett inntrykk av striden omkring MF's akademiske posisjon, må man huske at all aka-

Det gamle auditorium i Kr. Augusts gt. 5

demisk utdanning i 1907 foregikk ved Universitetet i Kristiania. Innen akademiske «frilynte» kretser var det sterk motstand mot den private anstalt. Disse anklagene har spilt en viss rolle for fakultetets selvforståelse og senere historie. Ved det teologiske fakultet benyttet man enhver anledning til å forsterke dette kompleks. Det var som om de ikke kunne akseptere at disse konservative og lite frilynte studenter var i stand til å drive vitenskapelig teologi. Så sent som i 1920-årene var man ennå på vakt. Det ble da et år gitt flere *Laud* enn *Haud* blant MF-kandidatene. Da kom det sterke klager fra universitetshold over at MF gav *Laud* for et godt ord. Reaksjonen hos Lyder Brun over de to preseteristene MF fostret i 20-årene var også sterk. Det tredje seg forøvrig om Johannes Smemo og Reidar Hauge som senere ble henholdsvis biskop i Oslo og professor ved Det teologiske fakultet.

Det dobbelte sikte: Det kirkelige og det akademiske

Både studenter og lærere gikk en usikker tid i møte. De hadde ennå ingen eksamensrett, og visste lite om økonomien ville holde. Men allerede i 1913, da man søkte om eksamensrett, ble det tydelig at fakultetet hadde hjemstavnrett i kirken. En rekke prester, og samtlige biskoper stilte seg bak søknaden, da de anså Menighetsfa-

*Statsråd Aasulv
Bryggesaa sørget
for at Menighets-
fakultetet fikk
innvilget eksamensrett.*

kultetet å være den rette arvtaker til «det gamle fakultet». Mange var nok skeptisk til de kummerlige ytre forhold og den manglende akademiske glans som preget MF i starten. Hva var vel en salmakergård mot Minervas haller! Men studentene sluttet opp om fakultetet, og innen tyve år var den «usle presteskolen» vokst forbi Det teologiske fakultet. Professor Odland og de øvrige initiativtakere var aldri i tvil om fakultetets profil. Det skulle fortsatt være en akademisk, faglig forsvarlig utdanning. Man skulle ikke på noe område legge listen lavere enn ved

Det teologiske fakultet. Dette var MF's formål helt fra starten, å drive teologisk vitenskap på evangelisk og apostolisk grunn. Allerede etter få år hadde fakultetet sikret seg en dyktig stab av lærere, Karl Vold, Olaf Moe og D.A. Frøvig kom til i 1916/18. I 1919 fikk de rett til å kalle seg professorer. I 1925 fikk fakultetet rett til å holde praktisk-teologisk eksamen ved eget seminar, og Gabriel Skagestad ble den første hovedlærer på praktikum. I 1923 var de gamle lokaler blitt for trange, og MF flyttet da inn i mer egnede lokaler i St.Olavsgt. 29. I 1972 bar så veien opp til Gydasvei 4 på Majorstua. Det gjenstår å se om fakultetet skal få feire hundreårsjubileet i nye lokaler.

Overfor studentene har man likeledes ikke bare det faglige ansvar, men også et ansvar for å vekke og bevare sant kristelig liv. Med dette dobbelte sikte, det kirkelige og det akademiske, det kristelige og det faglige, fortsetter det teologiske Menighetsfakultet i de spor som ble lagt ved starten i 1908. Fakultetet er blitt stort, og representerer nå bredden i norsk kirkeliv. Vi må derfor hele tiden være oss bevisst at vår eksistensberettigelse ligger i at vi fortsatt baserer vår virksomhet på Skrift og bekjennelse, og at vi bevarer kontakten med menigheten – hvorav fakultetet bærer sitt navn.

Professor OLAF MOE om MF:

Menighetsfakultetet er uttrykk for to tanker: Det vil representere en teologi som står på Guds ords og den lutherske bekjennelses prøvede grunn, og forsåvidt bevare tradisjonene fra vårt universitets beste tid. Men det vil samtidig stå i en mer intim forbindelse med menigheten i vårt land enn det annet fakultet noensinne har gjort. Det vil ikke alene være en forkjemper for menighetens gamle tro, men også underholdes og opprettholdes av menighetens offer og bønner, så det i aller egentligste forstand er et menighets-fakultet. Selv om de teologiske motsetninger mellom fakultetene skulle bli mindre, som følge av at universitetsfakultetet ble mer konservativt, ville Menighetsfakultetet enda ha sitt raison d'être, nettopp fordi det representerer en tanke som en gang realisert ikke mere vil kunne dø: at presteutdannelsen er en av menighetens aller viktigste oppgaver, og at menigheten ikke tør overlate kulturstaten ansvaret for denne oppgaves rette løsning, men selv må gjøre sitt for at vår kirke kan få rettskafne tjenere som forkynner Guds ord klart og rent, og både lærer vel og lever vel. (Mellom brødre nr. 3/1928)

Lærere og administrativt ansatte ved MF

På de fire neste sidene finner du bilde, navn og tittel på ansatte ved Menighetsfakultetet i studieåret 1998/1999.

NT – Det nye testamentet • GT – Det gamle testamentet • KH – Kirkehistorie • ST – Systematisk teologi • MV/RV – Misjonsvitenskap/Religionsvitenskap • RP – Religionspedagogikk • NFR – Norges Forskningsråd

Fakultetets ledelse:

*Torleiv Anstad,
dekanus, professor ST*

*Arne J. Eriksen,
studiesjef*

*Finn Olav Myhre,
direktor*

*Gunnar Rein Olsen,
kontorsjef*

Studie- avdeling:

*Espen Schjetne,
studieveileder teologi*

*Malfrid Norum,
studieveileder k.r. dom*

*Nils Aksel Rosæg,
konsulent etterutd./forsk.n.*

*Marie Luitse Diehl,
internasj. konsulent*

*Pirjo Krabye,
studiekonsulent*

*Marit Helene Spydevold,
førstesekretær*

*Elin Finnsøth Sørensen,
førstesekretær*

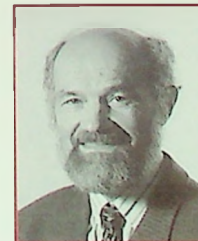
Studieløpet for teologi:

*Karl William Weyde,
prodekanus, aman. GT*

*Torodd Engelsen,
professor MV/RV*

*Hans Kralbein,
professor NT*

*Bernt T. Oftestad,
professor KH*

*Oskar Skarsaune,
professor KH*

*Olav Skjeresland,
professor PT*

*Magne Sarbo,
professor GT*

*Arvid Tangberg,
professor GT*

*Tore Wigen,
professor ST*

*Lars Østnor,
professor ST*

*Harald Hegstad,
professor II, ST*

*Kjell Olav Sannes,
l. aman. ST*

*Jan Schumacher,
l. aman. KH*

*Martin Synnes,
l. aman. NT*

*Tor Magnus Amble,
fak. lektor Hebr./GT*

*Bjørn Helge Sandvei,
aman. grsk./NT*

**Studieløpet
for
kristedoms-
kunnskap:**

*Sverre Dag Mogstad,
prodekanus, l. aman. RP*

*Gunnar Heiene,
professor i ST*

*Jan-Olav Henriksen,
professor ST*

*Karl Olav Sandnes,
professor NT*

*Peder Graven,
l. amanensis ST*

*Reidar Hvalvik,
l. amanensis NT*

*Arild Romarheim,
l. aman. MV/RV (perm)*

*Terje Stordalen,
l. aman. GT*

*Vidar Leif Haanes,
aman. KH*

*Svein Olaf Thorbjørnsen,
aman. ST*

*Hanne Birgitte Sodal Tveito,
fak. lektor NT*

*Ole Fredrik Kullerud,
stipendiat KH (perm)*

*Øystein Lund,
stipendiat GT*

*Kristin Moen Saxegaard,
stipendiat GT*

*Ulla Schmidt,
fak. lektor ST (vikar)*

*Gunnar Haaland,
fak. lektor NT/GT (vikar)*

*Anders Aschim
GT*

*Per Kristian Aschim
KFI*

*Bjørn Olav Kvam,
GT*

*Olav Fykses Treit,
ST*

*Halvor Nordhang,
rektor*

*Marit Rypdal,
studieinspektør*

*Per Arne Dahl,
amanuensis PT*

*Berit Okkenhang,
amanuensis PT*

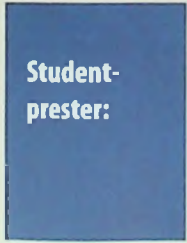
*Birger H. Fossum,
fak. lektor*

*Geir Hansen,
fak. lektor liturgikk (vikar)*

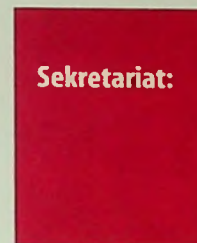
*Anne Pettersen,
praksisleder*

Sverre Bang

Cecilie Jørgensen Strømme

*Marit Gamst Kristoffersen,
sekretariatsleder*

*Gnethe Helene Juul,
sekretær*

*Inger Vestol,
førstefullmektig*

*John Erik Eriksen,
I:DB-konsulent*

*Oyvind Meling,
førstekonsulent*

*Anders Espedokken,
raktmester*

*Knut Danderlein,
betjent*

*Ellen Irene Veili,
kantineass.*

**Informasjons-
avdelingen:**

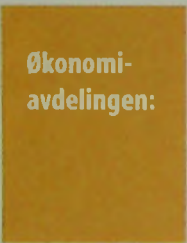
*Jon-Geir Dittmann,
informasjonssjef*

*Elin Anita Græsl,
prosjektleder*

*Marianne Tørp,
informasjonsekretær*

**Økonomi-
avdelingen:**

*Hilde Kristine Hasvold,
økonomisjef*

*Gunnar Wang,
konsulent*

*Kai Rune Byberg,
kasserer*

*Tirid Julien,
forstefullmektig*

Biblioteket:

*Elna Strandheim,
biblioteksjef*

*Mette Røkke,
bibliotekar*

*Bente Røren,
bibliotekar*

*Hanne Rakel Løvaas,
forstefullmektig*

Personalnytt

Vik. landssekretær *Elin Anita Græsl* er engasjert i en ettårig prosjektstilling fra 1.8.98 for rekruttering av nye studenter til MF.

Cand.theol. *Ulla Schmidt* er engasjert i stilling for studieåret 1998/99 for å ha gruppeundervisning i systematisk teologi på grunnfag.

Cand.theol. *Gunnar Haaland* er engasjert som vikar for å dekke vekslende undervisningsbehov i bibelfagene i en treårs periode. Haaland er deltaker i MF's doktortragsprogram.

Cand.theol. *Øystein Lund* får forlenget sin periode som stipendiat ved MF i Det gamle testamente fram til 20.09.2001.

Viktige årstall i MF's 90-årige historie

- 1906: En arbeidsgruppe bestående av lekfolk og prester blir opprettet til å forberede dannelsen av MF.
- 1907: Innbydelse til opprettelse av MF blir sendt ut. MF blir stiftet 16.10 som en frittstående institusjon. Grunnreglene vedtatt.
- 1908: MF starter opp undervisningen i lokaler i Kr. Augusts gt. 5, med tre lærere (Odland, Hognestad og Sverdrup) og åtte inn-skrevne studenter.
- 1909: Dr. philos. Ole Hallesby blir ansatt til å undervise i systematisk teologi. Fakultetet har dermed lærerkrefter i alle de teologiske disipliner.
- 1913: MF får eksamensrett.
- 1923: Innflytting i nye undervisningslokaler i St.Olavs gate 29.
- 1925: MF får eksamensrett til praktisk-teologisk eksamen. Undervisningen på Praktikum starter opp.
- 1930: Tidsskrift for Teologi og Kirke (TTK) starter opp.
- 1935: Meldingsbladet Lys og Liv gir ut sitt første nummer.
- 1943: Fakultetet stenger grunnet krigssituasjonen.
- 1967: Institutt for kristendomskunnskap opprettet (grunnfag, mellomfag og hovedfag).
- 1972: Innflytting i nytt bygg i Gydas vei 4 på Majorstua.
- 1975: Det første etterutdanningskurs for prester avholdes. Dette gir starten til en omfattende etter- og videreutdanningsvirksomhet ved fakultetet.
- 1977: Kateketseminaret opprettet.
- 1977: Praktikum åpnes for kvinnelige kandidater.
- 1986: Stortinget vedtar Privathogskoleloven som regulerer eksamensrett og økonomiske støtteordninger.
- 1990: MF får rett til å tildele den teologiske doktorgrad.
- 1993: Et eget doktorgradsprogram blir startet opp.

Program for jubileumsfeiringen torsdag 3. september 1998 på MF

- 09:00 Andakt i kapellet ved studentprestene
- 09:20 Auditorium 1:
Forelesning v. professor i kirkehistorie Bernt T. Oftestad:
*Luthersk kirkeånd og levende menighetsbevissthet.
Ideen bak Menighetsfakultetet og virkeliggjørelsen av den.*
- 09:50 Tablå- innslag om MF's første år
- 10:10 Foredrag v. biskop Andreas Aarflot:
Menighetsfakultetet i norsk kirkeliv idag. Noen perspektiver og utfordringer til jubilanten.
- 10:45 Kort pause
- 11:00 Paneldebatt i tilknytning til Aarflots foredrag.
Deltakere: Kapellan Stein Reinertsen, direktør Erling Pettersen, biskop Gunnar Stalsett, studentprest Sunniva Gylver, stud. theol. Janne Sukka, dekanus Trond Skard Dokka.
Debattleder: Amanuensis Vidar Haanes.
- 12:15 I MF's Kantine:
Jubileumslunsj
Hilsninger til jublanten, studentinnslag, husorkesteret Immaturus
Toastmaster: Dekanus Torleiv Austad.
- Ca.
14:00 Slutt

Arrangementet er åpent for alle interesserte.

VELKOMMEN !

Vi gratulerer Menighetsfakultetet med 90-års jubileet!

MIHS
1843
MISJONSHØGSKOLEN
TEOLOGISK FAKULTET

Vitenskapelig høgskole på
universitetsnivå gir
**GRUNNFAGS- OG
TEOLOGISTUDIUM**
- i internasjonalt miljø
og med tverrkulturelt sikte
MISJONSHØGSKOLEN
Misjonsv. 34 - 4024 Stavanger
tlf. 51 51 62 10 - fax. 51 51 62 25

Fortsatt ledige studieplasser!

Ansgar Teologiske Høgskole
Postboks 6513 Hånes
4602 Kristiansand
Fax 38 04 40 54
E-mail: janelo@ansgarhs.no
Hjemmeside: www.ansgarhs.no

TELEFON 38 04 39 00

peter
STIFTELSEN

SOLÅSEN PILEGRIMSGÅRD
Store Brevik vei 99, 1555 Son

**RETREAT · KURS ·
ÅNDELIG VEILEDNING ·
SJELESORG**
For nærmere informasjon:
Tlf. 64 95 82 70 Fax 64 98 25 70

Hjertelig til
lykke med de 90!

 Norsk Lærerakademi
Vitenskapelig høyskole. Lærerhøgskole.

Høgskulen i Volda

Postboks 500, 6100 Volda
tlf. 70 07 50 00

Det norske Diakonhjem

Postboks 23, Vinderen, 0319 Oslo
tlf. 22 45 17 80

**NORSK
MISJON
I ØST**

Sammen for de
forfulgte

Gratulerer - MF!

**Styrk
presteutdanningen!**

Hilsen
Presteforeningen

MEDIEHØGSKOLEN
C o m m u n i k a s j o n s h ø g s k o l e

Vi gratulerer
Menighetsfakultetet
med 90-års jubiléet!

Dagen

Gratulerer

Norges musikkhøgskole

Postboks 5190, Majorstua, 0302 Oslo
E-mail: mh@nmh.no

VÅRT LAND

Vårt Land gratulerer
med 90-års jubiléet

Gratu- lerer med 90 år!

Akademika
UNIVERSITETSBOKHANDL

Familien

**Kristent
Pedagogisk
Forbund**

Boks 6682, St. Olavs plass
0129 Oslo

Tlf. 22 20 12 10
Fax 22 20 56 27
e-post: kpf@os.telia.no

Vi gratulerer

Vi ser fram til et godt
samarbeid i årene som kommer!

Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag

Holbergs plass 4
P. Boks 6707, St. Olavs pl
0130 Oslo

tlf. 22 20 89 35
fax. 22 20 61 43

- for jøde først

DNI gratulerer og hilser med
ordene fra Apg. 13.23:
"Av hans ætt lot Gud en frelser
for Israel stå fram, slik han
hadde lovt, og det er Jesus."

Den Norske Israelmisjon,
Holbergs plass 4, 0166 Oslo
Tlf: 22 11 42 00, fax: 22 11 42 01
<http://www.israelsmisjonen.no>

Menighetssøsterhjemmet
**Årsstudium i
DIAKONI**

20 vekttall

- diakoni i menighet
- diakoni på institusjon
- diakoni i misjon

Linstows gate 5, 0166 Oslo
tel: 22 11 49 60 fax 22 11 49 67

Den norske Santalmisjon
- med evangeliet til unådde folkeslag

Bok & Media

LUTHERSTIFTELSENS BOKHANDEL
Akersgt 47 - 0180 Oslo 1

Indremisjonsselskapet

Institutt for Sjelesorg

NÅR LIVET BLIR VANSKELIG
OG DU GJERNE VIL VIDERE

- STILLHET OG REKREASJON S
- SAMTALER
- KURS I SJELESORG

ADR: POSTBOKS 60: 3371 VIKERSUND
TEL: 32 78 81 55 / 32 78 98 33

Vi
gratulerer
med 90 års jubileet!

IKO
IKO-Forlaget AS

PDC TANGEN

- trykkeriet som
holder ord

VI GRATULERER!

MySoft ASA

EDB-leverandør av
giversystemet til
Menighetsfakultetet

MySoft ASA

Postboks 6199 Etterstad
0602 Oslo
tlf. 23 05 22 00
fax 23 05 22 01

Internettadr: www.mysoft.no

**BEYER
HECOS**

Trykker blanketter, etiketter og DM
Tlf.: 23 06 76 60 - Fax: 23 06 76 66

Mosvold-Farsund

Postboks 113 N-4551 Farsund, Norway
Tlf. 38 39 06 22 - Telex 21408 mship n
Telefax: 38 39 16 31

Vi
gratulerer
med

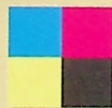
90 år

Ren2

Sandakervn. 76, 0483 Oslo. Tlf. 22 22 39 99

Med mer enn 50 års erfaring
som leverandør til kristlige
organisasjoner, er vi

ledende på 4-farger

MEDIA ØST TRYKK

Kontakt oss på tlf. 69 89 83 00

Hvor blir det av MF-studentene?

Anne Grete Listrøm er mor til tre dotre på 7, 5 og 1 år og kone til en kunstner. Hun har vært kapellan i tre og et halvt år i Sparbu litt sør for Steinkjer og trives særdeles godt med det. Under VM i Trondheim var hun VM-prest og det var spennende, men det var nok med 14 dager. - Da var det godt å komme tilbake til menigheten igjen.

– Å kombinere det å være småbarnsmor og prest går veldig greit fordi jeg har en veldig flink mann som tar mye hjemme. Jeg tror ikke at jeg har noe mindre tid hjemme sammen med barna enn det andre utearbeidende mødre har, men jeg er hjemme på litt andre tidspunkter. Det går bedre nå enn det gjorde til å begynne med fordi jeg får erfaring og blir flinkere til å sette grenser og beregne hvor lang tid de ulike oppgavene tar.

Hvorfor valgte du å bli teolog og prest?

Jeg begynte med å ta kristendom grunnfag som en del av en lærerutdanning. Etter grunnfaget var jeg svært lei både av MF og av kristendomsstudiet og fortsatte på Universitetet med andre fag. Men jeg satt med følelsen av at dette var en glimrende vei

til å bli det nest beste jeg kunne bli. Det aller flotteste for meg ville være å bli prest. - Det kan vel også regnes som en kallsopplevelse. Veien gikk derfor tilbake til MF og teologistudiet.

– Og jeg er glad for alt jeg har lært av teologi. Jeg ville ikke ha unnvært noe av det. Det er vel ikke det at jeg har hatt direkte bruk for så mye av det i det daglige arbeidet, men det er et dannelsesfag som virkelig er noe å slite på i perioder hvor det blir liten tid til faglig oppdatering. Det jeg savnet mest med studiene på MF var en klarere målsetting. Mange av oss gikk der med tanke på bli prest, men opplevde at studiet var fokusert på forskning. Derfor trivdes jeg nok aller best på praktikum. Der følte jeg at det endelig ble tatt skikkelig på alvor at vi skulle bli prester. Det er viktig at MF oppmuntrer studentene til å bli kjent med seg selv underveis i studiet gjennom sjelesorg og samtaler fordi man ved selvinnsikt blir flinkere til å sette grenser rundt seg selv.

Anne Grete ser ikke noe problem med å være prest i Den Norske Kirke i dag og kjenner ikke igjen den virkeligheten som Vårt Lands debattspalter gjenspeiler.

– Jeg opplever at kirka er en hverdagskirke som tar budskapet på alvor, et sted med stor raushet og spennvidde. Kirka slik jeg opplever den

Anne Grete Listrøm

har rom til svært mye. Men de store stridsspørsmålene er ikke det som opptar de menneskene som utgjør menigheten.

Hva vil du si til unge mennesker som vurderer å bli prest?

Jeg vil si at det er et spennende, givende og utfordrende yrke. Jeg tror ikke det er mulig å jobbe som prest en stund uten at alle talenter blir oppdaget og utnyttet. Jeg gleda meg til å bli prest og er positivt overraska. Jeg synes jeg er heldig! Jeg mener av vi som er prester må slutte å syte og heller fokusere på det som er flott med yrket vårt. Vi får bruke oss selv med alt vi har, og vi har et flott budskap!

Elin A.Græsli

Nytt teologistudium – ny utfordring for både lærere og studenter

Dette er tre av de viktigste endringene i den nye planen for teologistudiet ved MF som nå er vedtatt innført på fakultetet. Både studenter og lærere har investert mye tid og krefter i å utforme en ny plan, og det har vært en lang og krevende prosess gjennom to år fram til det endelige resultatet som nå foreligger. To av dem som har stått svært sentralt i dette arbeidet er professor Bernt T. Oftestad (B.O) som har vært leder for revisjonskomiteen og stud.theol. Olav Tromborg (O.T) som er studentrådsleder.

- Mer profesjonsrettet mot prestetjenesten
- Flere valgmuligheter for studentene
- «Problembasert læring» som ny pedagogisk metode

B.O: Bakgrunnen for at vi gikk igang med dette arbeidet, var et oppsamlet behov både blant lærere og studenter for endringer. Ikke minst var det et sterkt ønske blant mange studenter om å gjøre studiet mer profesjonsrettet, mer rettet inn mot presteyrket som de fleste tenker seg inn i. At studiet ikke bare skal ha et akademisk - teoretisk preg, men også være «personlig dannende» har også vært et viktig premiss for arbeidet. Et konkret resultat av dette i den nye planen er jo at faget Praktisk teologi er blitt et hovedfag. Likevel er det ikke snakk om å slakke av på de akademiske kravene. Det skal fortsatt være et studium på et høyt faglig nivå.

O.T: Mange studenter har hatt studieopphold andre steder i verden og hentet viktige impulser fra afrikanske land og fra USA, forteller Olav Tromborg. Dette har nok vært sterkt medvirkende til den pastorale, mer praktiske innretningen studiet nå har fått. En annen viktig bakgrunn er at grunnfaget på MF ble revidert i 1996. Selv om horisonten for dette faget først og fremst var det nye skolefaget kristendoms kunnskap med reli-

gions- og livssynsorientering, så har denne revisjonen også virket «smittende» på teologi-revisjonen. Også teologistudiet er nå blitt mer tverrfaglig. F.eks. skal ikke studentene ta eksamen i GT og NT hver for seg, men i «Bibelfag». En helbibelsk teologi med vekten på sammenheng mellom GT og NT blir nå viktig.

– I noen sammenhenger ropes det høyt om at teologutdanningen er alt for lang og akademisk orientert, og at man heller bør ha et kortere og mer praktisk rettet presteseminar for å rekruttere flere til presteyrket. Noen radikal endring kan denne revisjonen neppe sies å være?

B.O: Nei, grunnmuren i studiet består. Spørsmålet om f.eks. å fjerne hebraisk som obligatorisk språkfag ble diskutert på et tidlig stadium, men fakultetsrådet gikk inn for å beholde det. Studiet skal fortsatt være grunnspråklig orientert. Latinen er imidlertid nå borte som obligatorisk fag. Planen gir rom for fordypning i språkfagene. Valgfriheten og fleksibiliteten er også blitt større. Du er f.eks. ikke nødt til å ta bibelfag før kirkehistorie slik som nå.

Overordnede mål

Studiet ved Studieløp for teologi skal

- gi det faglige grunnlag for prestetjeneste og annen tjeneste i Den norske kirke og i andre kirkesamfunn
- hjelpe studentene til å forstå og anvende teologien i spenningen mellom teori og praksis
- stimulere til at studentene kan tilegne seg en personlig integrert teologisk helhetsforståelse
- utvikle kunnskaper, ferdigheter og holdninger som grunnlag for selvstendig faglig arbeid med teologiske problemstillinger
- gi studentene faglig basis for videre studier innen de teologiske disiplin
- stimulere til etisk grunnholdning i yrkesutøvelsen

Professor Bernt Oftestad (til venstre) og studentrådsleder Olav Tromborg har begge stått sentralt i arbeidet med den nye planen for teologistudiet.

Manglende fleksibilitet har nok gjort studiet unødvendig tungt for mange studenter.

O.T: Da jeg gikk inn i dette arbeidet ønsket jeg å skape en liten revolusjon. Det har det ikke blitt, men vi studenter har fått gjennomslag for ganske mye. På noen områder, f.eks. dette med «Problembasert læring» (PBL), hadde jeg ønsket at vi kunne gå lenger.

PBL blir forstått som en pedagogisk tilrettelegging der man tar utgangspunkt i et konkret problem i den praktiske prestehverdag. I grupper jobber så studentene med å belyse problemet teologisk ved å hente frem stoff fra de ulike fagene. Dette har vært prøvd mye i medisins- og jusstudiet, men er nytt på teologiens område.

O.T: Noe av det viktigste ved PBL slik jeg ser det er at studentenes erfaringer blir sett på som en ressurs i arbeidet med å finne løsninger og svar.

B.O: Det er viktig ikke å spille dette ut mot de mer tradisjonelle kateter- forelesningene, men la nye metoder gå hånd i hånd

med de gamle. Det blir spennende å se hvordan PBL vil virke. Lærerne må jo kurses i dette, men det er mitt inntrykk at de aller fleste er positive til å gå inn i det nye. Vi må gi oss tid og prøve oss litt fram.

– Vil morgensdagens prester som et resultat av den nye studieordningen ha andre ferdigheter og egenskaper enn de har idag?

B.O: Det er det ikke lett å svare på. Forhåpentligvis blir de mer selvstendige i å arbeide med faget sitt. Jeg håper også at de vil bedre kunne forstå den virkeligheten de virker i og de menneskene de møter. Jeg vil også nevne at komiteen har vært veldig «brukerorientert». Organer som Kirkerådet, Bispemøtet, misjonsorganisasjonene, ungdomsorganisasjonene og frikirkelige organer har deltatt i en høringsrunde.

O.T: Jeg håper vi kan få teologer og prester med mer integritet, oppøvd i å reflektere helhetlig teologisk, i motsetning til å tenke fag som atskilte virkeligheter.

– Vil den sterke innretningen mot

prestetjenesten virke ekskluderende på de som hører til andre trossamfunn?

B.O: Nei, det tror jeg ikke. Studenter er uansett trossamfunn fullverdige studenter hos oss. Jeg synes denne revisjonen viser at fakultetet er åpen for å kommunisere både inn i en sekularisert og en økumenisk virkelighet.

O.T: Vi er fortsatt et luthersk fakultetet og lærerne underviser på denne basis, men målgruppen er videre enn som så.

– Har det vært enkelt å få gjennomslag for denne endringen her på buset?

B.O: Deler av lærerstaben har vært skeptiske, men vi har brukt god tid til samtale om dette. Noe av hemmeligheten ligger i at det er fagseksjonene selv som har gjort jobben. Det gir større delaktighet og styrker motivasjonen.

O.T: Blant studentene har det vært litt både - og. En gruppe ring ønsket å beholde mer av det rent akademiske preget, men jeg tror flertallet av studentene hilser en slik pastoral dreining velkommen. Det er

◀ også verdifullt at det har vært studenter med i alle fagseksjonene. Selv om vi har gitt dette en bred behandling i mange sammenhenger, føler jeg nok at vi kunne ha trengt enda mere tid.

– Vil det nye teologistudiet virke rekrutterende?

OT: Det vil vise seg. Jeg synes nok det er en svakhet at den til forveksling ligner mye på den gamle. Det blir en utfordring å vise at dette er noe nytt, og at den nye forhåpentligvis blir bedre enn den vi nå har. Det avgjørende er om både lærere og studenter tar utfordringen fra revisjonen på alvor.

BO: Studieordningen i seg selv er jo bare et rammeverk. Det avgjørende blir hva vi fyller det med. Det er mange faglige spennende nyansatser. Det går ikke lenger å snu manus-bunken når du som lærer tar fatt på undervisningen etter nyttår. ■

Revidert studieplan for hovedfag

Etter at både kristendoms-kunnskap grunnfag og mellomfag er blitt revidert, kommer en revisjon av hovedfaget som en naturlig konsekvens. I korte trekk kan dette sies om det nye hovedfaget:

1. Fagets navn skal nå ikke bare være hovedfag i kristendoms-kunnskap, men i kristendoms-kunnskap med religions- og livssynsorientering. Også hovedfaget skal dekke hele det fag- og forskningsfeltet som er relevant for skolefagene (KRL i gr.skolen og Religion og etikk i videregående opplæring).
2. Kompetansekravene formuleres gjennomgående som krav om innsikt i bestemte faglige problemstillinger. Den «problemorienterte læreplantypen» følges opp fra mellomfaget.
3. Den nye planen gir større muligheter for valg og for profilering av egne studieløp. Studentene velger fordypningsområder innenfor et felt, dels gjennom valgmener, dels gjennom emnet for hovedoppgaven. Valgemnene utgjør nå en større del av det samlede studiet. Alle må fordype seg i minst ett valgemne som er relatert til andre religioner eller livssyn. Mange av valgemnene er tverrfaglige.
4. Vitenskapsteori og metode har fått større plass bl.a fordi man ønsker å styrke den vitenskapelige refleksjon i studiet. Dette må igjen ses i sammenheng med at planen er blitt mer problemorientert.
5. Mer bruk av originaltekster, en oppdatert pensumslitteratur samt noen mindre eksamensregler hører også til. Bl.a nevner vi at karakteren 2,7 eller bedre som krav til opptak ikke lenger gjelder.

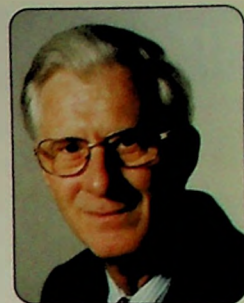
Vil noen gi en lysglobe til MF-kapellet?

Kapellet på MF er i daglig bruk til andakter, gudstjenester og bønnesamlinger. Selv om rommet er fint på flere måter, så er det ønske fra mange at kapellet må få et mer sakralt preg. Andakts- og gudstjenesteutvalget ønsker seg veldig en lysglobe i smijern/messing (se bildet), men det finnes ikke penger på budsjettet til det nå. Prisen er kr.9.400,- pluss moms.

Globen har en enkel utforming og vil naturligvis få plass i kapellet i et evt. nytt MF- bygg.

Er det noen av våre givere/støttespillere som kunne tenke seg å gi en slik lysglobe (hele eller deler av beløpet) til kapellet på MF? Kontakt i så fall studentprest Sverre Bang eller informasjonssjef Jon-Geir Dittmann.

Sæbø var vert for 500 GT-forskere

Mange tidligere og nåværende teologistudenter vil huske professor Magne Sæbøs engasjerte og innsiktsfulle forelesninger i Det gamle testamente. Men at han i tre år har vært en leder for alle verdens forskere i dette faget, er nok ukjent for de fleste. Som president i IOSOT (International Organization for the Study of the Old Testament) har han sammen med kollega Hans Barstad hatt hovedansvaret for gjennomføringen av en internasjonalt forsker-kongress i Oslo fra 2.-7. august. Kongressen samlet omkring 500 deltakere fra 40 ulike land. Den markerte avslutningen av hans president-periode, og Sæbø har nå gitt fra seg stafettspinnen. I januar -99 fyller MF's seniorprofessor 70 år og går av med pensjon.

Magne Sæbø deler altså arenen for konferansen med professor-kollega Hans Barstad ved Teologisk fakultet som har styringen med alt det praktiske. MF har også hatt ansvaret for å utarbeide konferansekatalogen, og den har 1. aman. Terje Stordalen utarbeidet. En kjem-

peinnsats av disse og flere andre ved begge fakultetene har vært nedlagt for å få i havn et så stort arrangement. Denne kongressen har både MF og TF stått sammen om.

– Det er første gang kongressen har vært arrangert i Norge. Selv har jeg deltatt på en rekke av disse kongressene gjennom årene. De er viktige møtesteder hvor nye forskningsresultater legges frem og diskuteres, forklarer Sæbø som synes det skjer mye spennende innenfor dette faget for tiden.

– Det var forresten ikke bare en kongress, men fire mindre konferanser ble arrangert i tilknytning til den store kongressen. En for Targum (den arameiske bibeloversettelsen), en for Septuaginta (den greske oversettelsen av GT), en for Masoret-teksten (den hebraiske grunnteksten i GT) og en for Qumran-skriftene.

– *Hvordan er en slik kongress lagt opp?*

– Den består av hovedforedrag i plenum og short-papers som legges fram i grupper. Både engelsk, tysk og fransk språk ble benyttet. For har det vært opp til bidragsyterne selv

å velge temaer, men vi har for første gang gjennomført en bevisst styrt kongress på den måten at vi i komiteen har valgt temaer og hovedforedragsholdere selv. Den røde tråden i kongressen var metode-spørsmål knyttet til studiet av GT. Vi ønsket også å ta fram spesielle spørsmål som er til debatt i forskermiljøene akkurat nå.

Ved innledningen av kongressen gav Sæbø sin «Presidential address» i Universitetets aula der han tok for seg fem norske bidragsytere i faget; Knudtzon, Mowinckel, Seierstad, Kapelrud og Bjørndalen. Heldigvis ble det tid for gammeltestamentene til å gjøre noe annet enn å diskutere fag. Mottakelse med ordføreren i Oslo rådhus, sightseeing i båt på Oslofjorden og bankett i Oslo Plaza inngikk også i programmet.

Lys og Liv gratulerer Sæbø og arrangementskomiteen med «vel blås»!

Nybygg i Suhms gate stadig aktuelt

Det arbeides fortsatt iherdig med å finne en løsning på tomtespørsmålet som vil bety et nytt bygg for MF. Saken har trukket i langdrag, men er ikke ute av verden. Det er et nybygg i Suhms

gate som det nå arbeides med å realisere. I regjeringens fremlegg til revidert nasjonalbudsjett heter det at «Kirke- utdannings- og forskningsdepartementet vil komme tilbake til denne

saken i forbindelse med statsbudsjettet for 1999». Lys og Liv vil bringe mer informasjon så snart partene har funnet fram til en løsning.

MF på kryss og tvers

ved Marianne Torp

Takk!

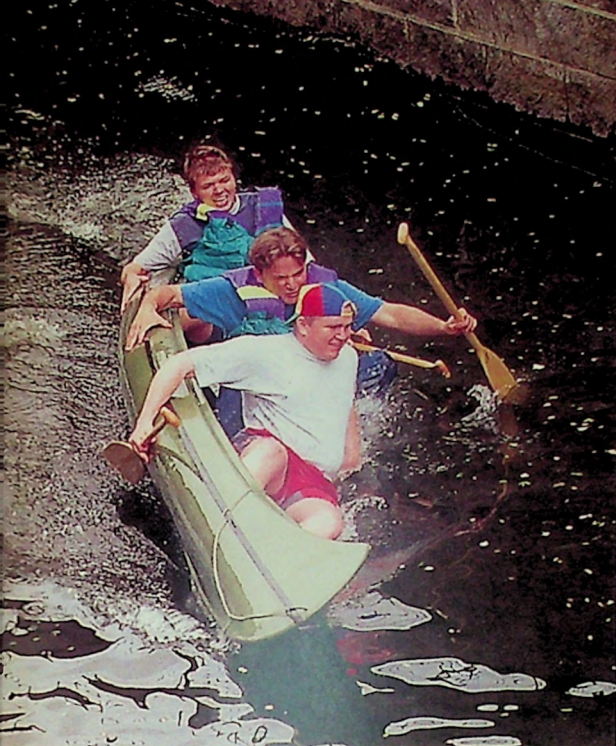
Praktikum avsluttet sitt semester med nattverd-gudstjeneste og forbønn for hver enkelt av de uteksaminerte. Et lys ble tent for hvert navn som ble nevnt. Førsteamanuensis/kantor Arne Solhaug slutter som messesanglærer etter 25 år ved Praktikum og blir her takket av rektor Halvor Nordhaug.

Nytt styre

Fra siste styremøte før sommerferien. Fra venstre MF-representantene; studieveileder Espen Schjetne, dekanus Torleiv Austad og studentrådsleder Olav Trømborg. Videre: styremedlemmene Einar Steensnæs, Liv Hægeland Andersen, Arne Amlien, Else Kari Bjerva, Stein Reinertsen og Torbjørn Lied. Styremedlemmene Ragnhild Strøm Torjuul og Ole Gunnar Sæbø var ikke tilstede.

◀ «Du og jeg i elva...»

Herrelaget fra MF lå lenge godt an til å slå TF-studentenes lag i padlekonkurransen på Akerselva 2. pinsedag, men så var det det med å holde balansen i den sterke strømmen da....
Foto: Arne S. Gjone

Nybakte kandidater ▼

Festkleddede kandidater sammen med dekanus Torleiv Austad ved semesteravslutningen i juni. Cand. theol. Ann Christin Elvemo (rundt bilde) holdt kandidatenes tale. Navnene på de nye kandidatene finnes på listen over de uteksaminerte, side 30.

Over 90 deltagere på kurs ▲

Prester og andre kirkelige medarbeidere var samlet 9. –11. juni til kurs om Lederskap og kollegialitet i kirken. Fra venstre Berit Okkenhaug, Anne Berger Jørgensen, Dag Magnus Havgar, Olav Skjevesland og Nils Aksel Røsæg under en av pausene.

Uteksaminerte ved Menighetsfakultetet våren 1998

Denne våren har 202 studenter fått sine eksamensvitnesbyrd fra MF. I alt var det 81 som tok kristendoms-kunnskap grunnfag, 55 mellomfag og 3 cand.philol./hovedfag. I alt var det 6 utenlandsstudenter som fikk sin Masters degree. 28 nye cand. theol. har fått sine vitnemål, mens 18 har fullført Praktikum. Videre har 3 studenter tatt kateketseminaret og 7 har tatt semesteremne i gresk. I tillegg har 145 tatt Semesteremne med Religions- og Livssynsorientering, 10 har tatt Menighetspedagogisk videreutdanning og 1 har tatt doktorgraden.

Studielop for kristendoms-kunnskap

Grunnfag

Abelsen, Krisnan, *Horten* • Abrahamsen, Knut Tore, *Kriteseid* • Andersen, Hilde Brun, *Krakerøy* • Antonsen, Klara Elisabeth, *Oslo* • Baarson, Andrew Donald, *Oslo* • Bauer, Marit Pettersen, *Uthaug* • Berggren, Tove, *Fjellstrand* • Bjerkreim, Oddvar Mikael, *Algard* • Borgen, Svein, *Skjottet* • Breivik, Brit Anette, *Oslo* • Breivold, Jørgen, *Rissa* • Brekke, Liv, *Hovik* • Brekke, Tor Ole, *Hovik* • Brevik, Roger, *Stord* •

Bye, David, *Juren* • Dahl, Anne Berit, *Råde* • Dahl, Hanna, *Vikersund* • Eriksen, Inga Lill, *Leirsund* • Fagerholt, Siri, *Fannrem* • Fidje, Odd, *Fidje* • Floistad, Torun, *Bjorbekk* • Fremmegard, Ole Petter, *Spydeberg* • Fuglseth, Turid Bie, *Sundejord* • Ganlemshaug, Ann Kristin Soraune, *Trondheim* • Gjelstad, Ellef, *Tonsberg* • Haldorsen, Benjamin, *Nedenes* • Harvang, Monica Elisabeth, *Skedsmokorset* • Hasselgård, Ann-Margret, *Oslo* • Hogstad, Anne-Marie, *Slemmestad* • Holmen, Eirik, *Hauge i Dalane* • Holmqvist, Morien, *Oslo* • Hovland, Oystein, *Orsta* • Hypher, Olav Peter, *Oslo* • Hægeland, Linda Marlen Østerdahl, *Rasta* • Ihlebæk, Kristin, *Kirkerøy* • Jakobsen, Ragnhild, *Ornes* • Jensen, Christine, *Fredrikstad* • Jensen, John-Arne, *Finnesnes* • Johnsen, Havar Norendal, *Skien* • Johnsen, Ingvill, *Mosterhamn* • Kaufman, John Wayne, *Oslo* • Kind, Anders, *Kongsvinger* • Kloster, Line Benedicte, *Søgne* • Knutsen, Ragnhild Synnøve, *Fredrikstad* • Kvitstein, Ola Ketil, *Ryken* • Langen, Ingrid, *Aldal* • Larsen, Lill Jorunn Bredal, *Risør* • Lauten, Sidsel, *Kirkenes* • Lie, Astrid Margrete, *Kolbotn* • Lorentz, Paul Johan, *Drøbak* • Loydal, Hanne,

Sunnidal • Michaelsen, Gunhild, *Landås* • Moen, Liv Margarete Wiersholm, *Sundejord* • Monsen, Berit Karin Harnes, *Oslo* • Mogster, Kjell Magne, *Skjotten* • Molster, Magne, *Fagerstrand* • Næs, Hilde Hem, *Siljan* • Okkenhaug, Heidi Sveås, *Oslo* • Olsen, Sidsel Elisabeth, *Royse* • Osnes, Egil Reidar, *Oslo* • Pihlstrøm, Elizabeth Marie, *Oslo* • Prestjord, Elin Jerstad, *Mandal* • Ramsli, Liv Johanne Vogt, *Oslo* • Riborg, Torill, *Oslo* • Rykkvin, Harald, *Snessa* • Ronsen, Mette Maria, *Gressvik* • Sandvik, Maria Veie, *Skogn* • Steinum, Gyda Hesia, *Rygge* • Strangstadstuen, Randi, *Gjovik* • Stubhaug, Oddbjørn, *Førde* • Stykket, Evy Beate, *Bo i Telemark* • Syltebo, Roar, *Elvsvængen* • Sørensen, Borgar, *Aegra* • Thoresen, Edith Synnøve, *Sarpsborg* • Thorvaldson, Elin, *Kristiansand* • Thunes, Cato, *Drammen* • Torvik, Eva Irene, *Gjerdrum* • Tveten, Mari Elisabeth, *Statthelle* • Uppstrøm, Therese Marie, *Bekkestua* • Venheim, Ingrid, *Skien* • Walvick, Gunhild Hagan, *Mandal* • Aa, Oyvind, *Al*

Mellomfag

Ovensen, Olvin, *Grimstad* • Aanderaa, Stina Margrete, *Revald* • Aasen, Ludvig, *Svorkmo* •

Aasland, Inge, *Kriteseid* • Arntsen, Hilde, *Oslo* • Bandlien, Geir-Oyvind, *Støren* • Bjørndal, Gro, *Oslo* • Bjørnstad, Birgitte Elin, *Stange* • Borgen, Kirsti, *Oslo* • Breivik, Marte, *Østestad* • Brudeli, Jan Erik, *Oppgaard* • Dahlstrøm, Lars Havard, *Oslo* • Eikli, Mari, *Oslo* • Enstad, Martin-Oskar, *Oslo* • Espeset, Jon, *Tovustad* • Frydenborg, Eva, *Os i Østerdalen* • Fure, Liv-Helga, *Stadlandet* • Gjelstad, Ellef, *Tonsberg* • Gronovik, Dagfinn, *Humar* • Grimso, Oddbjørn, *Raufoss* • Guntvedt, Liv, *Asker* • Hogerveit, Tone, *Oslo* • Haare, Trond Os, *Skotsch* • Hansen, Arild, *Fredrikstad* • Haugen, Kristin, *Oslo* • Hilton, Karl Daniel, *Larvik* • Hoholm, Thomas, *Humar* • Imenes, Ulf, *Ostera* • Jensen, Brian, *Mysen* • Jensen, John-Arne, *Finnesnes* • Jensen, Ole Christian, *Arvudal* • Kjus, Grete Elisabeth, *Spikestad* • Klokkerud, Eva, *Rygge* • Kristiansen, Synnøve Skreie, *Skien* • Kvaleim, Kristian, *Flaktveit* • Lande, Inger, *Asker* • Lilleholt, Tore, *Tvedestrand* • Massen, Herman Nikolai Reimers, *Oslo* • Meyrick, Ingrid, *Rogne* • Nilsen-Nygaard, Astrid, *Bodo* • Norendal, Inger

OLSEN NAUEN KLOKKESTØPERI

Boks 2035 3103 Tønsberg
tlf. 33 35 90 40

Klokker-Ringemaskiner-Service

GI MENIGHETEN GLOBAL UTSIKT

Den norske Santalmisjon tilbyr:

BØNNETELEFON 22 67 92 03

Oppdaterte takke- og bønneemner fra misjonsfeltene. Åpen hele døgnet.

BØNNEARK

Presenterer misjonsfeltene med kart, bilder og takke- og bønneemner.

ENKELTMEDLEMSKAP

Barn, unge og voksne kan bli enkeltmedlemmer i Santalmisjonen.

Vil du vite mer?

Kontakt Den norske Santalmisjon tlf 22 57 86 00

Marit Anny's
Vevstogo
Tepper
Løpere
Kyrkjetekstiler

Marit Anny's Vevstogo
2967 Lomen Tlf./fax 61 34 39 99

**Exodus
Tekstilverksted**

Messehagler - Stolær
Leseputl - Prekestolkleder og
Antependier.

Ta kontakt for tilbud
Boye Skoglund
Tlf. 77 18 71 60

FF
FOLKETS FRAMTID

*En politisk ukeavis
med kristent grunnsyn*

Postboks 453, Sentrum 0104 Oslo - 23 10 28 20

Marie, *Skien* • Romsaas, Gunnar, *Oslo* • Roos, Stian-André, *Endevoll* • Skrefsrud, Thor Andre, *Lillehammer* • Stalleland, Jonn, *Grimstad* • Standal, Lars Andre, *Burstadvik* • Stige, Peter Arne, *Stranda* • Stokken, Svein Morten, *Skedsmokorset* • Tørring, Hilde Gran, *Sand* • Teien, Tor Arne, *Stokke* • To-biassen, Olaug Christine Moll, *Kristiansand* • Topland, Pal Anders, *Grimstad* • Tveiten, Kari, *Kongsberg* • Undheim, Lena, *Undheim* • Winge, Eileen, *Holter*

Semesteremne i koiné-gresk og odisk-hellenistisk kultur

Aas, Carl Fredrik, *Larngås* • Bakken, Arne Landmark, *Kristiansand* • Glaved, Nina Kristine, *Hovik* • Helleve, Astrid, *Oslo* • Riste, Anne Marit, *Lomen* • Ryskar, Gry Anita, *Skien* • Tvedt, Irene, *Namnestad*

Cand. phil.

Hægeland, Oddvar, *Kristiansand* • Kjørven, Ole Kolbjørn, *Hamar* • Stenseng, Maud Marion Laird, *Askim*

Master-grad

Estefanos, Fessecha Beniam, *Eritrea* • Gensato, Amarech Getachew, *Ethiopia* • Novotny, Daniel, *Ungarn* • Omolo, Joseph Ochola, *Kenya* • Prachaya-porn,

Nielsen, Torben, *Tromsø* • Edvardsen, Morten, *Sorrum* • Elvemo, Ann Christin, *Rossfjordstrømmen* • Grutle, Leif Endre, *Flaksvit* • Haga, Helge, *Tonsberg* • Hammer, Hans Eiler,

Sivertsen, Elisabeth, *Lerjord* • Strat, Elise, *Horten* • Sundø, Anne Berit, *Nordagata* • Undheim, Dag Harald, *Algård* • Viste, Torhild, *Klepp*

Studieløp for praktisk teologi

Det praktisk-teologiske seminar

Bekken, Marit, *Hamar* • Bjerkeli, John Evora, *Hunnadalen* • Ekern, Heidi Merete, *Mjølkeråen* • Fagermoen, Erla, *Bergen* • Gulstad, Harald Saanum, *Fevik* • Inderhaug, Kristine, *Fagernes* • Johnsen, Tore, *Lærkollen* • Kavli, Merete, *Anli* • Læen, Bjarte, *Oslo* • Meyer, John Trygve, *Lunde* • Olsen, Per Erik Stave, *Skudenesbavn* • Paus, Eileen Jeanette, *Gressvik* • Reid, Stephen Affleck, *Oslo* • Rosnes, Ketil, *Sandnes* • Skeide, Frode, *17de i Sogn* • Ulvedal, Benedicte Vibeke, *Blåskaret* • Valen-Sendstad, Hakon, *Askøy* • Weydahl, Ole Morten André, *Drammen*

Suk, *Thailand* • Samuel, Christopher Alfred, *Tauzania*

Farøyene • Hammer, Jon

Marius Kobro, *Nittedal* • Haareide, Sigurd, *Mandal* • Haug-sjø, Holje, *Treungen* • Holmas, Geir Otto, *Molde* • Hvinden-braten, Inger, *Gjøvik* • Jenssen, Olaf Sture, *Vøyenga* • Lier, Marit, *Drammen* • Lillevik, Raymond, *Oslo* • Lund, Elisabeth, *Fredrikstad* • Lund, Helene, *Oslo* • Næss, Anders, *Stavanger* • Nygaard, Harald, *Kristiansand* • Salvesen, Reidar, *Kristiansand*

Studieløp for teologi

Teologisk embetseksamen

Ostebo, Terje, *Stavanger* • Bern-bom, Thomas Georg Bern-hard, *Oslo* • Berg, Eva Sofie, *Oslo* • Brakestad, Kjersu, *Hammarsvik* • Dyhr-

Katekerutdanningen

Johnsen, Christoffer, *Mandal* • Olsen, Raghild, *Grubbi* • Tørring, Froydis Helen, *Oslo*

Bilde:

Kandidat: Marit Lier fra Drammen vestar ber sitt vitnesbyrd av dokan-us Torleiv Austad.

**Ecclesia Tekstilverksted
Grefsen Kirke**

Messehakler • Stolaer
Offerposer • Altertepper
Lese- og prekestolkleder m.m.

Greta Rimington, kunstin. leder
Tlf. 22 71 61 63 Atelier / 22 15 23 66 Privat

KIRKEBEKLEDNING

Albaer for prester, kateketer og diakoner. Liturgiske drakter for klokkere. Tjenesteskjorter i 100% bomull for kirkelige ansatte.

KIRKEBEKLEDNING
Tlf. 71531334
6635 Meisingset

Savile Row als + Kirkeutstyr

Konfirmant / korkapper:

Alle varetyper - stort utvalg.
Flere modeller

Kirketekstiler:

Messehagler, antependier, preke- og lesetolkleder.
Lages etter spesialmål.

Kirkesølv:

Alt i kirkesølv.
Sognebudsett og sykehjomsbudsett.

Alba:

For prester, diakoner, kateketer, organister, klokkere, og andre kirkelige ansatte

Kirkegårdskapper:

Stoff i 100% ull - impregneret og foret

Stolaer: 2 modeller.

Symboldesign godkjent av Den norske kirken. Mange stofftyper.

Presteskjorter:

35% bomull, 65% terylene.
Farger: sort, grå og blågrå.
Gronn for diakoner, kateketer og organister.

Andre produkter:

- ☛ Glober i smijern.
- ☛ Lyskasser/bosser i smijern
- ☛ Lysmansjetter i plast.
- ☛ Kalksteamer - inntil 90 kalker.
- ☛ Puter for kirkebenker

NYHET: Håndbroderte kirketekstiler på stoffer i 100% ull

STOFF - PRØVER - TEGNINGER - KATALOGER SENDES PÅ ANMODNING.

Welhavensgt. 10, 0350 Oslo tlf. 22 46 91 48 / faks. 22 46 91 37

Ettersendes ikke ved varig adressefor-
andring, men returneres Menighets-
fakultetet med påført ny adresse.

C-BLAD Retur
MF Kartotek
Postboks 5144 Majorstua
0302 Oslo

1923
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993